

Тя е наша Търновка. Позната съ своя примѣренъ животъ и радетелка на просвѣтата, носителка на идеитѣ и заветитѣ на Отца Зотика.

По молбата на тѣзи, които ѝ бѣха повѣрили това свѣтилище, тя решава да се раздѣли съ него и поднесе своитѣ усилия за образованието и възпитанието на девицитѣ въ Търново.

И тукъ, при другари учители—просвѣтни и религиозни дейци — и въ сѣдство съ Божия храмъ — „Св. Никола“ — тя започва своето дѣло.

За нейното учителствуване имаме най-достоверното свидетелствуване отъ Даскалъ Димитра, че било презъ учебната 1846 — 47 год., но ние искаме да вѣрваме, че то е било и презъ учебната 1845 — 46 год.

По него време ученицитѣ въ нашитѣ училища сж били твърде много. И ще трѣбва да приемемъ, че е имало момчета и момичета.

Така, когато Султанъ Абдулъ Меджитъ посетилъ Търново на 15 май 1846 г., при посрещането му, пише грѣцкия владика Неофитъ Византиосъ, е имало 400 деца съ цвѣтя въ рѣцетѣ и викали: „Аминъ“.

„Следъ тридневно щастливо престояване, Негово Величество се отдалечи оттука. Изпращането стана по сжщия редъ, като всички пѣяха молитва къмъ Всевишния“¹⁾.

Колко години е обучавала монахинята Теодора търновскитѣ момичета, това остава за насъ неизвестно. Известенъ е само факта, че до 1850 год. въ Търново е имало две девически и две мъжки основни училища.

„Новата школа на „Св. Никола“.

На 4 юлий 1849 година, поради голѣмия пожаръ, станалъ въ Търново, при който изгорѣли 600 къщи, изгорѣли и дветѣ училища при „Св. Никола“. Подъ думата „две училища“ ще разбираме мъжкото и девическото училища.

Сжщата година на сжщото мѣсто Хаджи Минчо построява ново училище.

Новопостроеното училище е било голѣмо, триетажно. Най-долу е имало мази, необходими за складове на стоки, а въ двата етажа сж се учили децата.

Това ново училище е направено съ огледъ на нарастналитѣ просвѣтни нужди на населението.

Имало е достатъчно учебни стаи и за Взаимното мъжко и девическо училища, а по-после и за класове, каквито скоро се откривать.

¹⁾ В. „Велико-Търново“, год. V., бр. 24 отъ 7 IX. 1928 г.